

[Etusivu](#) > ... > [Rahavaateet](#) > [Varallisuuden Kohdistuvat Turvaamistoimet Oikeudenkäynnin Aikana EU-maissa](#)
> Belgium

Varallisuuden kohdistuvat turvaamistoimet oikeudenkäynnin aikana EU-maissa

Sisällön tuottaja:

European Judicial Network
(in civil and commercial matters)

Belgia

1 Minkälaisia turvaamistoimia on käytettävissä?

Turvaamistoimien tarkoituksena on turvata oikeuksien toteutuminen. Käytännössä velkoja voi niiden ansiosta suojautua velallisen maksukyvyttömyysriskiltä.

Jos turvaamistoimet eivät riitä, tuomioistuin voi antaa määräyksen välitoimista, jotka vastaavat vaikutuksiltaan päätöstä, joka on odotettavissa pääasiaa koskevassa oikeudenkäynnissä. Lopullisessa päätöksessä välitoimet joko vahvistetaan tai kumotaan.

Tuomioistuin voi määrätä velallisen omaisuuteen kohdistuvia väli- ja turvaamistoimia. Velan perintään sovelletaan periaatetta, jonka mukaan velallinen vastaa veloistaan koko irtaimella omaisuudella (rahavarat, huonekalut, korut, osuudet, osakkeet) ja kiinteällä omaisuudella (maaomaisuus, rakennukset, asunto). Velkoja voi kohdistaa perinnän myös velallisen saataviin (talletukset, palkka).

1.1. Turvaamistoimet

A. Hukkaamiskielto

Kiireellisissä tapauksissa velkoja voi hakea tuomioistuimelta velallisen omaisuuden asettamista hukkaamiskieltoon tähän soveltuvan omaisuuden osalta (oikeudenkäyntilain (*Code judiciaire / Gerechielijk Wetboek*) 1413 §). Hukkaamiskieltoon kohteena oleva omaisuus ei ole enää velallisen vapaasti hallittavissa. Hän ei siis voi myydä, lahjoittaa eikä kiinnittää kyseistä omaisuutta. Hallintaoikeuden menetyksellä on ainoastaan suhteellinen vaikutus, jonka tarkoituksena on suojata hukkaamiskieltoa hakenutta velkojaa. Omaisuuden omistus- ja nautintaoikeus säilyy velallisella.

B. Takavarikko

Takavarikolla tarkoitetaan riidanalaisen omaisuuden luovuttamista säilytystä varten, kunnes asiassa on annettu lopullinen päätös (siviililain (*Code civil / Burgerlijk Wetboek*) 1955 § ja sitä seuraavat). Takavarikko perustuu joko asianosaisten väliseen sopimukseen (tavanomainen menettely) tai tuomioistuimen määräykseen (oikeudellinen menettely). Toisin kuin tavanomainen säilöönotto, takavarikko voi kohdistua myös kiinteään omaisuuteen (siviililain 1959 §).

C. Omaisuuden luettelointi

Omaisuuden luetteloinnin tarkoituksena on määrittää perinnön, avio-omaisuuden tai jakamattoman omaisuuden suuruus (oikeudenkäyntilain 1175 §) velkojien, puolison tai perillisten pyynnöstä. Luettelointia pyytävät saavat valita notaarin, joka laatii omaisuudesta todistusvoimaisen luettelon. Jos valinnassa ei päästä yksimielisyyteen,

rauhantuomari nimeää notaarin (oikeudenkäyntilain 1178 §). Rauhantuomarilla on tuomiovalta kaikissa riita-asioiden asioissa.

D. Sinetöinti

Sinetöinnistä seuraa, ettei omaisuus ole enää käytettävissä. Silloin kun on kyseessä merkittävän edun suojeleminen, velkojat, puoliso tai perilliset voivat pyytää sellaisen varallisuuden sinetöintiä, joka on osa puolisojen yhteistä omaisuutta, perintöä tai jakamatonta omaisuutta (oikeudenkäyntilain 1148 §). Sinetöintimääräyksen antaa rauhantuomari. Hän voi myös määrätä sinetit poistettaviksi ne asettaneen henkilön taikka velkojien, puolison tai perillisten pyynnöstä. Jos sinettien poistoa vastustetaan, rauhantuomari tekee asiassa ratkaisun.

1.2. Välitoimet

Välitoimet ovat kumottavissa olevia toimia. Ne määrätään välitoimimenettelyssä tai pääasian käsittelyssä.

1.3. Väliaikainen täytäntöönpano

Väliaikainen täytäntöönpano on mahdollinen tilanteessa, jossa tuomioistuimen päätös ei ole vielä lainvoimainen, mutta täytäntöönpanoon sovelletaan tiukkoja ehtoja.

Jos lopulliseen tuomioon haetaan takaisinsaantia (*opposition, verzet*), sen täytäntöönpano keskeytyy, ellei laissa säädetyistä poikkeuksista muuta johdu tai ellei tuomari päättää toisin erikseen perustellulla päätöksellä ja 1414 §:n soveltamista rajoittamatta.

Lopullinen tuomio on väliaikaisesti täytäntöönpanokelpoinen muutoksenhausta huolimatta ja ilman vakuutta, ellei tuomari ole määrännyt vakuuden asettamisesta (oikeudenkäyntilain 1397 §), ellei laissa säädetyistä poikkeuksista muuta johdu tai ellei tuomari päättää toisin erikseen perustellulla päätöksellä ja 1414 §:n soveltamista rajoittamatta.

2 Millä edellytyksillä turvaamistoimia voidaan määrätä?

2.1 Menettely

A. Hukkaamiskielto

Henkilö, jolle on annettu (vaikka ulkomaisenkin) tuomioistuimen päätös, voi pyytää haastemiestä asettamaan päätöksen kohteena olevan henkilön omaisuuden hukkaamiskieltoon. Jos päätöstä ei ole, hukkaamiskieltoon asettaminen edellyttää tuomioistuimen väliintuloa.

Hukkaamiskieltoa koskeva hakemus toimitetaan pakkokeinotuomioistuimelle (*juge des saisies, beslagrechter*), joka ratkaisee asian samalla tavalla kuin välitoimimenettelyssä (oikeudenkäyntilain 1395 §). Haasteaika on vähintään kaksi päivää, mutta kiireellisissä tapauksissa sitä on mahdollista lyhentää.

Asianajaja toimittaa yksipuolisen hukkaamiskieltohakemuksen pakkokeinotuomioistuimelle, joka voi antaa luvan omaisuuden asettamiseen hukkaamiskieltoon. Pakkokeinotuomioistuimen on ratkaistava asia kahdeksan päivän kuluessa. Tämän jälkeen haastemiehen on toimitettava päätös ja haastehakemus velalliselle, jotta varmistetaan tämän tiedonsaanti.

Päätös on väliaikaisesti täytäntöönpanokelpoinen, ja sillä on vain suhteellinen oikeusvoima. Pakkokeinotuomioistuin voi milloin tahansa muuttaa päätöstä tai perua sen, jos olosuhteet muuttuvat. Haastemiehen palkkiosta säädetään 30. marraskuuta 1976 annetulla kuninkaan asetuksella (virallinen lehti (*Moniteur belge / Belgisch Staatsblad*), 8.2.1977)

B. Takavarikko

Tavanomaiseen takavarikkoon riittää asiaosaisten välinen sopimus eikä tuomioistuimen väliintuloa tarvita. Oikeudellisessa menettelyssä tapahtuvaan takavarikkoon tarvitaan sen sijaan tuomioistuimen määräys.

Henkilö, jonka hallintaan omaisuus siirretään (*gardien judiciaire, gerechtelijke bewaarder*), nimetään joko sopimuksessa tai tuomioistuimen määräyksessä. Kyseisen henkilön on pidettävä hyvä huoli hänelle uskotusta

omaisuudesta ja palautettava se takavarikon päätyttyä. Kyseisen henkilön oikeudesta palkkioon on säädetty laissa (siviililain 1962 §:n kolmas momentti).

C. Välitoimet

Välitoimia on aina pyydettävä tuomioistuimelta joko välitoimimenettelyssä tai pääasian käsittelyssä. Myös välimies voi antaa välitoimia koskevan määräyksen (oikeudenkäyntilain 1696 §).

Kiireellisissä tapauksissa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen puheenjohtaja määrää välitoimista kaikissa asioissa, joita ei ole lailla suljettu sen tuomiovallan ulkopuolelle (oikeudenkäyntilain 584 §:n ensimmäinen momentti). Väliaikaisuus merkitsee sitä, ettei ratkaisulla ole lopullisia ja peruuttamattomia vaikutuksia. Myös kauppa- ja työtuomioistuimen puheenjohtajat voivat kiireellisissä tapauksissa antaa välitoimia koskevan määräyksen edellyttäen, että asia kuuluu niiden toimivaltaan.

Välitoimilla ei saa aiheuttaa haittaa pääasian käsittelylle, minkä vuoksi niiden oikeusvoima on suhteellinen. Välitoimimenettelystä vastaava tuomioistuin voi määrätä vain välitoimia, eivätkä määräykset siksi sido pääasiaa käsittelevää tuomioistuinta millään tavoin.

Esimerkiksi avioero-oikeudenkäynnissä perhetuomioistuimen puheenjohtaja voi määrätä välitoimia, jotka koskevat puolisoiden ja lasten henkilöä, omaisuutta ja elatusta (oikeudenkäyntilain 1280 §:n ensimmäinen momentti).

Haastemies ilmoittaa virallisesti vastapuolelle määrätystä toimista, joita tämän on noudatettava tarvittaessa poliisin väliintulon ja/tai uhkasakon uhalla. Haastemiehen palkkiosta säädetään 30. marraskuuta 1976 annetulla kuninkaan asetuksella (virallinen lehti (*Moniteur belge / Belgisch Staatsblad*), 8.2.1977)

Jos puoliset eivät tule toimeen keskenään, rauhantuomari voi ensimmäisessä oikeusasteessa määrätä esimerkiksi yhteistä kotia sekä lasten henkilöä ja omaisuutta koskevia kiireellisiä välitoimia ajanjaksoksi, jonka aviopuoliset tai rekisteröidyn parisuhteen osapuolet asuvat vielä yhdessä. Toimet ovat väliaikaisia ja raukeavat, kun asianomaiset muuttavat erilleen. Avioerotapauksessa ne eivät ole pysyvä ratkaisu. Avioeron lopullisista järjestelyistä määrätään ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa.

D. Väliaikainen täytäntöönpano

Tuomion yhteydessä annetaan myös täytäntöönpanomääräys. Tuomio on täytäntöönpanokelpoinen vasta, kun se on saanut lainvoiman. Täytäntöönpano keskeytyy, jos takaisinsaannin hakeminen on mahdollista, mutta ei muutoksenhaun tai kassaatiovalituksen johdosta (oikeudenkäyntilain 1397 §), ellei laissa säädetyistä poikkeuksista muuta johdu tai ellei tuomari päätä toisin erikseen perustellulla päätöksellä.

Lopullisen ratkaisun antanut tuomioistuin voi sallia tuomion väliaikaisen täytäntöönpanon muissa kuin laissa kielletyissä tapauksissa (oikeudenkäyntilain 1399 §). Kiellettyjä tapauksia ovat erityisesti henkilöiden oikeudellista asemaa koskevat lopulliset tuomiot.

Mikäli väliaikainen täytäntöönpano on mahdollinen, se tapahtuu sitä hakeneen vastuulla. Tuomioistuin voi määrätä hakijan antamaan vakuuden ehtona väliaikaiselle täytäntöönpanolle (oikeudenkäyntilain 1400 §:n 1 momentti). Hakija voi tällöin ryhtyä täytäntöönpanoon, mutta hänen on suoritettava maksu valtion talletuskassaan (*Deposito- en Consignatiekas / Caisse des dépôts et consignations*) tai annettava pankkitakaus, koska vastaaja voi olla oikeutettu vahingonkorvaukseen, mikäli tuomio muuttuu korkeammassa oikeusasteessa.

2.2 Tärkeimmät edellytykset

A. Hukkaamiskielto

Hukkaamiskielto voidaan määrätä vain kiireellisissä tapauksissa, jos saatava on selvä, rahassa määritelty ja erääntynyt.

Kiireellisyydellä tarkoitetaan sitä, että velallisen maksukyvyyn epävarmuus vaarantaa tämän omaisuuteen kohdistuvan velkojan saatavan. Hukkaamiskieltoa ei määrätä pelkästään painostuskeinona, vaan se on oikeutettu aina kun velallisen taloudellinen tilanne on objektiivisesti arvioituna epävarma.

Kiireellisyysvaatimuksen on täyttyvä sekä hukkaamiskiellon asettamishetkellä että ajankohtana, jona

tuomioistuimen on päätettävä kiellon jatkamisesta.

Hukkaamiskiellon hakijan saatavan on oltava selvä. Tällä tarkoitetaan sitä, että vaatimuksen on oltava riittävän perusteltu eikä sen riitauttamiselle saa olla kohtuullisia perusteita. Lisäksi saatavan määrän on oltava rahassa määritelty tai ainakin alustavasti määriteltävissä. Jos velan täsmällistä määrää ei ole vahvistettu, hukkaamiskiellon määräävä tuomioistuin arvioi sen. Velan on oltava myös erääntynyt, jotta velkojalla on oikeus ryhtyä sitä koskeviin perimistöimiin. Tätä vaatimusta on höllennetty oikeudenkäyntilain 1415 §:ssä siten, että hukkaamiskielto voi kohdistua myös tuleviin säännöllisiin tuloihin (elatusapu, vuokratulot, korot) ja jopa ehdollisiin ja satunnaisiin tuloihin.

B. Takavarikko

Tuomioistuin voi määrätä takavarikkoon hukkaamiskiellossa olevaa velallisen irtaimistoa, kiinteää tai irtainta omaisuutta, jonka omistus- tai hallintaoikeus on riitautettu kahden tai useamman henkilön kesken, sekä velallisen velan kuittaamiseen tarjoamaa omaisuutta (siviililain 1961 §). Yleisesti ottaen tämä pätee aina, kun olosuhteet oikeuttavat takavarikon käytön turvaamistoimenpiteenä omaisuuden säilyttämiseksi senhetkisessä tilassaan, sanotun kuitenkin rajoittamatta asian lopullista ratkaisua millään tavoin. Asian kiireellisyydellä ei ole tällöin merkitystä. Tuomioistuin noudattaa kuitenkin varovaisuutta takavarikkomääräyksen antamisessa, koska kyseessä on vakava ja poikkeuksellinen toimenpide, johon voidaan ryhtyä vain hyvillä perusteilla.

C. Välitoimet

Asia voidaan käsitellä välitoimimenettelyssä vain, jos se on niin kiireellinen, että ilman välittömiä toimenpiteitä hakijana olevalle asianosaiselle aiheutuisi huomattavaa vahinkoa tai vakavaa haittaa. Asian kiireellisyys onkin välitoimimenettelyn käynnistämisen tärkeimpiä edellytyksiä.

Myös pääasian käsittelyssä määrättävät välitoimet edellyttävät kiireellisyyttä. Rauhantuomarille voidaan osoittaa hakemus kiireellisiin välitoimiin ryhtymisestä.

D. Väliaikainen täytäntöönpano

Väliaikaisesta täytäntöönpanosta päättäessään tuomioistuin punnitsee hakijalle aiheutuvaa riskiä, että vastapuoli viivästyttää tarpeettomasti tuomion täytäntöönpanoa tai estää sen. Tuomion antanut tuomioistuin voi antaa määräyksen väliaikaisesta täytäntöönpanosta, jos vastapuoli hakee tuomioon muutosta vain estääkseen sen täytäntöönpanon. Tietyyntyyppisissä asioissa väliaikainen täytäntöönpano on kuitenkin kielletty (ks. edellä).

3 Turvaamistoimien tarkoitus ja luonne

3.1 Minkä tyyppinen varallisuus voi olla turvaamistoimien kohteena?

A. Hukkaamiskielto

Kaikentyyppinen omaisuus (irtain, kiinteä, immateriaalinen) voidaan asettaa hukkaamiskieltoon. Tiettyä omaisuutta ei voida kuitenkaan määrätä hukkaamiskieltoon tai kielto voidaan kohdistaa siihen vain osittain. Hukkaamiskieltoa koskevat rajoitukset perustuvat joko lakiin, omaisuuden luonteeseen tai omaisuuden ja velallisen väliseen yhteykseen.

Omaisuus, jota ei voida asettaa hukkaamiskieltoon, luetellaan oikeudenkäyntilain 1408 §:ssä. Siihen kuuluvat velallisen välttämättömyystarvikkeet, velallisen tai tämän lasten opintojen jatkamiseen tai ammatilliseen koulutukseen tarvittavat esineet, velallisen ammattinsa harjoittamiseen tarvitsemat tavarat, uskonnonharjoittamiseen liittyvät esineet, elintarvikkeet ja polttoaineet. Oikeudenkäyntilain 1410 §:n 2 momentissa säädetään rahamääristä, joita ei voida asettaa hukkaamiskieltoon. Sellaisia ovat muun muassa perhe-etuudet ja toimeentulotuki.

Velallisen palkka ja siihen rinnastettavissa olevat tulot voidaan määrätä hukkaamiskieltoon vain osittain. Asianomaisista määristä on säädetty oikeudenkäyntilain 1409 §:n 1 momentissa, ja niitä mukautetaan vuosittain kuninkaan asetuksella kuluttajahintaindeksin perusteella. Oikeudenkäyntilain 1410 §:n 1 momentissa osittainen hukkaamiskielto laajennetaan koskemaan muita elatusmaksuja, eläkkeitä sekä työttömyys-, työkyvyttömyys- ja invaliditeettikorvauksia.

Ulosottomies laatii hukkaamiskieltoon asetettavasta omaisuudesta virallisen luettelon sen myöhemmin tapahtuvaa myyntiä varten, jos asiasta ei päästä velkojan kanssa ulosottomiehen välityksellä yksimielisyyteen. Ulosottomiehen luetteloiman omaisuuden hukkaaminen on rikosoikeudellisten seuraamusten uhalla ankarasti kielletty.

B. Takavarikko

Tuomioistuin voi määrätä takavarikkoon hukkaamiskiellossa olevaa velallisen irtaimistoa, kiinteää tai irtainta omaisuutta, jonka omistus- tai hallintaoikeus on riitautettu kahden tai useamman henkilön kesken, sekä velallisen velan kuittaamiseen tarjoamaa omaisuutta (siviililain 1961 §).

C. Välitoimet

Välitoimimenettelyssä voidaan sopia tilapäisestä ratkaisusta kaikentyyppisissä asioissa. Kaikissa tavallisissa siviilioikeudellisissa riita-asioissa toimivalta on ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen puheenjohtajalla. Työ- ja kauppaoikeudelliset riidat on saatettava joko työ- tai kauppatuomioistuimen ratkaistavaksi.

Perhetuomioistuin voi määrätä esimerkiksi yhteistä kotia sekä lasten huoltoa ja omaisuutta koskevia kiireellisiä välitoimia ajanjaksoksi, jonka puoliset asuvat vielä yhdessä. Tämä koskee ainoastaan aviopuolisoita (siviililain 223 §:n ensimmäinen momentti) ja rekisteröidyn parisuhteen osapuolia (siviililain 1479 §:n ensimmäinen momentti), mutta ei avopuolisoita (*cohabitants de fait, samenwonende partners*).

D. Väliaikainen täytäntöönpano

Periaatteessa tuomari voi sallia minkä tahansa tuomion väliaikaisen täytäntöönpanon lukuun ottamatta laissa kiellettyjä tapauksia (oikeudenkäyntilain 1399 §).

3.2 Mikä on näiden toimien vaikutus?

A. Hukkaamiskielto

Hukkaamiskieltoon asetetun varallisuuden omistaja ei menetä omistus- tai nautintaoikeuttaan (käyttö, vuokraus, tuotto). Hän ei voi kuitenkaan luovuttaa eikä kiinnittää kyseistä omaisuutta. Jos omistaja määrää hukkaamiskiellon alaisesta omaisuudestaan kiellon vastaisesti, kyseinen oikeustoimi on pätevä, mutta siihen ei voida vedota hukkaamiskiellon hakijaa vastaan. Hakija voi näin ollen sivuuttaa nämä oikeustoimet ikään kuin niitä ei olisi tapahtunutkaan.

B. Takavarikko

Takavarikossa, kuten muussakin omaisuuden säilöönnotossa, varallisuuden hallinta siirretään omaisuuden säilyttäjälle, joka voi ryhtyä ainoastaan omaisuutta säilyttäviin toimiin.

C. Välitoimet

Ei sovelleta.

D. Väliaikainen täytäntöönpano

Väliaikainen täytäntöönpano tarkoittaa sitä, että tuomio pannaan täytäntöön siitä huolimatta, että siihen voidaan vielä hakea muutosta. Hakija kantaa täytäntöönpanoon liittyvän riskin (ks. edellä).

3.3 Mikä on turvaamistoimien voimassaoloaika?

A. Hukkaamiskielto

Hukkaamiskiellon voimassaoloaika on periaatteessa kolme vuotta. Kiellon asettava tuomioistuin voi kuitenkin määrätä lyhyemmän voimassaoloajan. Voimassa oleva hukkaamiskielto on uusittavissa. Uusiminen eli käytännössä voimassaoloajan pidentäminen sallitaan perustelluissa ja kiireellisissä tapauksissa.

B. Takavarikko

Takavarikon voimassaoloaika ei ole rajoitettu laissa. Takavarikko kumotaan, jos varallisuuden säilyminen senhetkisessä tilassaan ja lopullisen ratkaisun syntyminen eivät ole enää uhattuina.

C. Välitoimet

Välitoimien voimassaoloajasta ei säädetä laissa. Riita-asian lopullisessa päätöksessä välitoimet joko vahvistetaan tai kumotaan.

D. Väliaikainen täytäntöönpano

Ei sovelleta.

4 Voiko turvaamistointa koskevaan päätökseen hakea muutosta?

A. Hukkaamiskielto

Jos tuomioistuin hylkää hukkaamiskieltohakemuksen, hakija voi valittaa päätöksestä kuukauden kuluessa sen tiedoksiantamisesta (oikeudenkäyntilain 1419 §:n ensimmäinen momentti ja 1031 §). Valitus käsitellään kuten päätöksen antaneessa tuomioistuimessa, mutta ratkaisu tehdään esitutkintajaostossa (*chambre du conseil / raadkamer*). Jos omaisuutta määrätään hukkaamiskieltoon ylemmässä oikeusasteessa, hukkaamiskieltoa vastustavan velallisen on kolmantena osapuolena riitautettava tuomio muutoksenhakutuomioistuimessa.

Jos tuomioistuin määrää omaisuutta hukkaamiskieltoon, velallinen tai kuka tahansa asianosainen voi kolmantena osapuolena riitauttaa päätöksen (oikeudenkäyntilain 1419 §). Päätös on riitautettava kuukauden kuluessa sen tiedoksiannosta, ja asian käsittelee riitautetun päätöksen antanut tuomari (oikeudenkäyntilain 1125 §). Riitauttamisella ei ole lykkäävää vaikutusta, jos hukkaamiskielto määräyksen antanut tuomioistuin suostuu täytäntöönpanon lykkäämiseen.

B. Takavarikko

Jos takavarikosta on sovittu osapuolten kesken, siihen ei voi hakea muutosta.

Tuomioistuimen päätökseen perustuvaan takavarikkoon voi hakea muutosta oikeudenkäyntilain säännösten mukaisesti.

C. Välitoimet

Osapuoli, jolle on aiheutunut vahinkoa välitoimimenettelyssä annetusta päätöksestä, voi hakea kyseiseen päätökseen muutosta. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tai kauppatuomioistuimen puheenjohtajan antamia päätöksiä koskevat muutoshakemukset käsitellään muutoksenhakutuomioistuimessa. Työtuomioistuimen puheenjohtajan antamia päätöksiä koskevat muutoshakemukset käsittelee ylempi työtuomioistuin.

Muutoksenhauille on asetettu yhden kuukauden määräaika päätöksen tiedoksiannosta silloin, kun menettelyn aloitus perustuu haastehakemukseen tai vapaaehtoiseen saapumiseen oikeuteen. Kuukauden pituista määräaika, joka lasketaan päätöksen tiedoksiannosta tuomioistuimen kirjelmällä, sovelletaan myös silloin, kun päätös on annettu yksipuolisesta hakemuksesta.

D. Väliaikainen täytäntöönpano

Väliaikaiseen täytäntöönpanoon ei voi hakea muutosta. Ylemmän oikeusasteen tuomioistuin ei voi missään tapauksessa myöskään kieltää tai lykätä tuomion väliaikaista täytäntöönpanoa (oikeudenkäyntilain 1402 §).

■ Päivitetty viimeksi: 24/10/2019

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.